

Ledningsstab Västerbotten
Maria Falck

2025-09-08

552887

Sakunderlag, Motion nr 6-2025 från Ewa-May Karlsson m.fl. (C) - Reformera Västerbottens hälsoundersökningar (VHU), HSN 694-2025

Sammanfattning

Vid regionfullmäktiges sammanträde 2025-04-23-24, anmäldes "Motion nr 6-2025 från Ewa-May Karlsson m.fl. (C) - Reformera Västerbottens hälsoundersökningar (VHU)" (RS 368-2025).

I motionen föreslås att regionfullmäktige ska besluta:

- att utreda hur ett reformerat VHU kan nyttja ökad digital mognad samt tekniska och medicinska landvinningar för att stärka sin roll – både för individens hälsa, för sjukvårdens effektivitet och för framtidens medicinska forskning.

Hälso-och sjukvårdsförvaltningens svar

Motionen föreslår en reformering av Västerbottens hälsoundersökningar (VHU) i syfte att förbättra tillgänglighet, kvalitet och uppföljning. Region Västerbotten har under lång tid, 40 år, arbetat med VHU som ett viktigt verktyg för förebyggande hälsovård och tidig upptäckt av riskfaktorer och sjukdom.

Bedömning av behov och genomförbarhet

Det finns ett fortsatt behov av att utveckla VHU för att möta nya krav och behov i befolkningen. Den digitala tekniken skapar nya förutsättningar att möta dessa behov och ytterligare stärka VHU:s roll som strategisk plattform och motor i det förebyggande hälsoarbetet, med direkt påverkan på folkhälsan i länet. Flera av de förslag som lyfts i motionen är relevanta och i linje med pågående utvecklings- och forskningsarbete inom regionen. Exempelvis pågår arbete med att digitalisera fler delar av processen, förbättra och individualisera uppföljningen samt öka jämlikheten i deltagande med ett särskilt fokus på anpassningar för grupper med särskilda behov. Primärvårdens möjligheter att erbjuda befolkningen VHU, liksom att genomföra utvecklings- och forskningsinsatser samt implementera nya arbetssätt, har under flera år varit avsevärt begränsade till följd av den omfattande personalbristen inom primärvården. Det nya journalsystemet COSMIC innebär stora möjligheter på sikt, men systemets introduktion har också medfört betydande initiala utmaningar för verksamheterna som ytterligare begränsar möjligheterna till vidare digitala reformer i närtid.

Pågående eller planerade insatser

Regionen har redan initierat ett arbete med att se över VHU:s struktur och innehåll. Detta inkluderar en översyn av målgrupper, undersökningsmetoder och hur resultaten används i vårdens planering. Det finns även ett pågående samarbete med forskningsaktörer för att identifiera förbättringsområden och utvärdera nyttan inklusive kostnadseffektivitet av kompletterande digitala metoder i VHU. Genom att ta tillvara på den teknologiska utvecklingen kan processer effektiviseras och bli mer användarvänliga, exempelvis digitala bokningssystem, påminnelsetjänster och möjlighet att ta del av sina resultat online.

Ledningsstab Västerbotten
Maria Falck

2025-09-08

552887

Svar på motionens att-satser

Region Västerbotten instämmer i att det finns behov av utveckling inom VHU, och flera delar av motionens förslag är redan under arbete. Det är dock viktigt att förändringar sker i takt med evidens, resurstillgång och primärvårdens förutsättningar. Regionen ser positivt på motionens intentioner men bedömer att till stora delar är arbetet med detta redan påbörjat. Ytterligare analys behöver göras innan beslut om till exempel breddinförande av digitala hälsosamtal kan fattas.